

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József kir. herceg-u. 1. - Tel. 7-88.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona
Előfizetési ár egy hóra 35.000 K

A házhelyek

kérdése foglalkoztatja ma Debreczen lakosságának egy jelentékeny részét. A debreceni házhelyigénylők az utóbbi hetekben erős tempóban igyekeznek a földreformtörvényben biztosított jogaiknak érvényt szerezni és mindent elkövetnek, hogy a házhelyek kijelölése minél előbb megtörténjék. Ez azonban késik, mert az igénylők és a város érdekei — akivel szemben az igénylések történnek — messze esnek egymástól. Az igénylők ugyanis csak az úgynevezett belső szabályozási vonalon belül akarnak házhelyet elfogadni, míg a város nem akar engedni azon elhatározásából, hogy a házhelyeket a belső szabályozási vonalon kívül jelölje ki.

Két ellentétes álláspont ütközik így össze és mivel az érdekelték nem engednek kívánságukból, illetve felfogásukból, a megegyezés még mindig nem jött létre és a debreceni házhelyek kijelölése még ma sem történt meg.

A házhelyigénylők — akik tulajdonrészt tisztviselők, rokkantak, — a belső szabályozási vonalon belüli területre azért ragaszkodnak, mert a külső területen nincsenek közművek, nincsenek utak és nincs esatornázás, aminek hiányában nem vállalkoznak arra, hogy életüket és létüket ezen területre kössék.

A város magatartását — a város-szabályozás fontos érdekein kívül — főleg azzal magyarázza, hogy túl nagy az igénylők száma és hogy az igénylők nagy része nem szívesen építkezési szándékkal igényli a házhelyet, hanem spekulációból. A város azt tartja, hogy a házhelyigénylők nagyrészenek nincsenek pénze, arra kilátása sincs és így az építkezéseknek nem is fog tudni eleget tenni.

A felfogások nagy ellentétje ma még ridegen elválasztja az érdekeltet. Se egyik, se másik nem akar engedni felfogásából, aminek következtében a házhelyek kijelölése késik, pedig azt meg kell oldani. Az igénylőket a makacs ragaszkodásra fontos érdekek készítik, de igazolt sok tekintetben a város magatartása is. Mindemellett a házhelyek kérdését a városnak kell megoldásra vinni, mert hiszen a város csaknem négyezer polgárának jövőjéről van szó.

A házhelyek kijelölésének kérdése nem kis feladat elé állítja a város vezetőségét, mert a két ellentétes érdek összeegyeztetése nem könnyű dolog. Jól tudjuk ezt mi is, de fontosnak és sürgősnek tartjuk a kérdés megoldását. Fontosnak és körültekintéssel jól megoldandónak különösen most, mikor Balmazújváros árvízkatasztrófiája épen az új házhelytelepet sújtotta. Ebben a katasztrófában valami figyelmeztetést is látunk. Nagyon-nagyon óvatossá jelölje ki a város a házhelyeket.

A szezoncikkekre a MÁV leszállította a tarifát.

Mezőgazdasági érdekképviseletk anktája a kereskedelemügyi minisztériumban

Ma jelenik meg a tarifaleszállítás kommunikéje

A kereskedelemügyi minisztériumban ma délelőtt fél tizenkettőkor kezdődött meg az a nagyszabású ankté, amely az államvasutak árutarifájának leszállításával foglalkozott.

A tanácskozást Desewffy államtitkár nyitotta meg. Hangsúlyozta, hogy a kereskedelemügyi minisztérium és a MÁV igazgatósága teljes mértékben átérzi annak szükségességét, hogy az árudíjzabást revidálni kell, mert ez az ország mezőgazdaságának a mai viszonyok között elsőrendű érdeke. Tekintettel azonban arra, hogy a MÁV-nak a tarifarevizóra vonatkozólag már kidolgozott programja van, azt javasolja, hogy először azokra az árucsoportokra vonatkozó tarifareviziót tárgyalják le, amelyeket a MÁV már kidolgozott.

A mezőgazdasági érdekképvise-

tek jelenlevő képviselői ezzel szemben annak a kívánságuknak adtak kifejezést, hogy egyszerre tárgyalják le az összes árucsoportokat, valamennyi mezőgazdasági termény tarifájának leszállítását.

Hosszabb vita indult meg ezután, amelynek során szöbakerültek mindazok a kívánságok, amelyek a tarifarevizióval kapcsolatosak.

A vita során Kelety Dénes elnökgazgató hangoztatta, hogy a MÁV igazgatóságának álláspontja szerint a mai értekezleten első sorban a szezoncikkekre vonatkozó új viteldíjzabást kell megállapítani. Meg is állapodtak abban, hogy a mai anktéon csupán a mezőgazdasági szezoncikkeket, gyümölcs, zöldség tarifáinak a leszállításával foglalkoznak.

A MÁV részéről határozott enge-

dékenység volt a kívánságok tekintetében tapasztalható, úgy, hogy a szezoncikkekre tarifáinak leszállítása tekintetében létre is jött a megfelelő megállapodás. A megállapodások részleteit holnap fogják hivatalosan a nyilvánossággal közölni. Azok a hírek azonban, mintha a tarifaleszállítás az egész vonalon 40 százalékos volna, nem felelnek meg a valóságnak, mert a mai ankté eredménye az, hogy a tarifaleszállítás cikkenként különböző mértékű lesz. A múlt héten a különböző érdekeltségek részletesen előadták kívánságukat, amelyeket a kereskedelemügyi minisztérium képviselői tudomásul vettek és a részletekről közvetlenül az ankté befejezése után sajtó kebelében folytatták a tanácskozásokat.

Itt említjük meg, hogy a holnapi kommuniké csupán a szezoncikkekre vonatkozó leszállításáról fog szólni, amelyekre vonatkozólag Kelety Dénes elnökgazgató a mai anktéon részletes tervezetet terjesztett elő, míg a többi mezőgazdasági termék tarifájának leszállításáról a legközelebbi időben összehívandó ankté fog tanácskozni.

Abd el Krim önálló muzulmán-kabil államot alapít

A franciák helyzete Marokkóban változatlanul nehéz

London, augusztus 6. A londoni lapok egy levelet közölnek, amelyet Abd el Krim intézett két törzshöz.

Abd el Krim ebben a levélben bejelenti, hogy meg fogja alapítani az önálló muzulmán kabil államot.

Az angol lapok ennek a bejelentésnek igen nagy jelentőséget tulajdonítanak, mert úgy látszik ez az az akció, amelyet Abd el Krim a fran-

ciák ellen szervezett és amely egy lépéssel ismét közelebb jutott a megvalósuláshoz.

A táviratok, amelyek a marokkói hatérről érkeznek, továbbra is elmentések. A francia jelentések szerint a francia hadsereg helyzete javult, viszont a többi híradások arról számolnak be, hogy a franciák helyzete változatlanul nehéz.

3 százalékos kamattal mellett adja a kormány a károsult gazdáknak a vetőmaghitelt

Budapest, augusztus 7. Egyik legutóbbi minisztertanács — az aszályjal súlytott vidékek megsegítése céljából — mintegy 20 milliárdos hitelt engedélyezett a károsultak között való szétosztásra. A hitel célja első sorban a vetőmag-szükséglet biztosítása, de mint Mayer János földművelésügyi miniszter a kisczardaképviselek értekezletén kijelentette, a kormány nem zárkózik el az elől, hogy a gazdáknak nem vetőmagban, hanem készpénzben folyósítja a hiteleket.

Ma délelőtt Mayer miniszternél az egységesnárt több képviselőtárgya érdeklődött a vetőmag hitelek folyósítása iránt. A miniszter megnyugtatta a képviselőket és közölte

velük, hogy a húsz milliárdos készpénzhitelt még ezen a héten folyósítják a gazdák számára, a már megállapított 8 százalékos kamattal. A kormány különös tekintettel akar lenni azonban a jégkár által sújtott vidékekre és éppen ezért ezeknek a károsultaknak nem 8, hanem 3 százalékos kamatozás mellett nyújtja a szükséges hitelt.

A kölcsönigényléseket vármegyénként kontingentálják és a kölcsönt az egyes gazdasági felügyelőségek fogják közvetlenül kiosztani. Ilyen körülmények között azonban a gazdák a szükséges vetőmagot kellő időben beszerezhetik és így a mezőgazdasági munkában fennakadás nem fog bekövetkezni.

A német birodalmi gyűlés tiltakozik a lengyel kiutasítások miatt.

Berlin, augusztus 6. A birodalmi gyűlés ma tárgyalta a német nemzet pártnak és kommunista pártnak azt az interpellációját, amely a német optánsoknak Lengyelországból való kiutasításáról és a schneidermürghi optáns táborban való elhelyezéséről szól. Ezzel kapcsolatban Stressemann nyilatkozatot olvasott fel, amelyben többek között kijelentette, hogy a német kormány intézkedéseket tett a kiutasított optánsok elhelyezésére és közölte, hogy augusztus 4-én 5751 személyt helyeztek el munkahelyeken. Ezután valamennyi párt szónoka felszólalt és a kommunisták kivételével hozzájárultak a külügy miniszter nyilatkozathoz. A kommunisták szavazatai ellenében valamennyi szavazattal a következő határozatot fogadták el:

A birodalmi gyűlés tiltakozik a német optánsoknak a lengyel kormány által kíméletlenül végrehajtott a világbékének.

A birodalmi gyűlés kifejezést ad abbéli meggyőződésének, hogy az elidegeníthetetlen emberi jogok ilyen megsértése nem tesz szolgálót a világbékének.

A birodalmi gyűlés felszólítja a birodalmi kormányt, tegyen meg a jövőben is minden lehető intézkedést arra, hogy a lengyel kormányt ezen káros politikájára folytatásától visszatartsa és minden erejéből gondoskodjék a kiűzött németek jólétéről és elhelyezéséről.

Vissza kell térni 1914-hez

Egy angol nemzetgazda nyilatkozik a közép-európai gazdasági problémákról

London, augusztus 6. Sir George Faish, kiváló angol nemzetgazda egy magyar újságírónak hosszabb interjút adott a jelenlegi közép-európai gazdasági problémákról:

— A jelenleg uralkodó tökeszegénység — mondotta Sir George Faish — általános európai tünet Ennek a bajnak a forrása a háború és a háború utáni kornak nagy tökepusztulásában, továbbá a békeszerződések által előállított nagy eltulodásokban és az ezekből keletkezett gazdasági termésmódozatokban keresendő. Ezen a következőképpen lehetne segíteni:

— Olyan összeköttetést kellene teremteni az újonnan alakult országok között, hogy ezáltal a töke a megfelelő termelési csatornába vezessék. A termelés fokozásával busásan megfizetődne az az áldozatok, amelyeket ezen a téren hoznának. Ehez azonban mindenképp együttműködésre és olyan politikára van szükség, amely az „élni és élni hagyni” elvet tartja szem előtt.

Miképpen képzel el ennek a fervek biztosítását? — kérdezte a hírlapíró.

— Az által, hogy vissza kell térni 1914-hez — mondotta Sir George Faish 1914. előtt Közép-európa tetele nagy és zárt egység volt, mely

tökéletes megszervezettsége és rendkívül magas foku termelése révén közel 50 millió ember számára nyújtott biztos megélhetési alapot. Ezt a gazdasági egységet szétdarabolták és ennek a gépezetnek legértékesebb alkotórészeit használaton kívül helyezték anélkül, hogy ezek helyébe valami újat tettek volna. Az ilyen átszortosítás természetesen jóvá nem tehető értékrombolást tehet. Délkelet Európa pénzügyi központja Bécs volt, Közép-európa mezőgazdasági központja és gabonaélesztára pedig Magyarország volt. Az az irányzat, amely Magyarországnak ezen a téren való kifejlődését hátráltatni akarja, amely arra törekszik, hogy megszüntesse a rendkívül fejlett malomipart.

Jelenleg Magyarország, mint agrárállam még mindig tekintélyes előnnyel bír a többi európai államokkal szemben. Az az ismeretes közhely, hogy az ország, amely maga tudja magát ellátni élelmiszerekkel, feltétlenül stabil, letagadhatatlan igazság. A terméseredmény hullámzása ezen az igazságon lényegesen nem változtatható.

— Az okos gazdasági politikának az a feladata, hogy az ilyen összetartozó gazdasági egységeket ne gyengítse, hanem minden rendelkezésre álló eszközzel erősítse.

Az egyetemi tanári kar az erdő és fák védelméért

Beadvány a városi tanács előtt

A nagyerdői részen lakó tanárok beadványt intéztek a városi tanácshoz, melyben azt kéri, utasítsa a tanács az erdőgondnoki hivatalt, hogy akadályozza meg a nagyerdői fák pusztítását, azokról a galyszedést. Kéri azt is, hogy a nagyerdői belső részről ne engedjenek egyetlen fát sem kivágni, amit nem pótolnának.

A beadvány végén azt is megjegyzi, hogy értesülésük szerint a imonyi-úton levő fák egy részét is ki akarják vágatni. Ezt is kifogásolják és kéri a Simonyi-úti fasor teljes épségben való megőrzését.

A tanács elé tegnap délelőtt került ez a beadvány, melynek tárgyalása során Miszty főügyész szóvá tette a tegnapielőtti házhelyigénylők gyűlését, melyen „hivatalos helyről” történt az a kijelentés, hogy az egyetemi tanári kar támogatja a házhelyigénylők ama mozgalmát és kívánását, hogy a nagy erdei részen kapjanak házépítésre telkeket. Ezért Miszty azt a javaslatot tette, hogy várják meg, míg ez

az újabb beadvány megérkezik a tanácshoz és akkor az illetéktelen beavatkozást utasítsák vissza.

Az előadó azt indítványozta, értesítsék a tanári kart arról, hogy a Simonyi-úti fákat nem távolítják el véglegesen, hanem csak kieserélik azokat, mert a mostaniak részben feloldalt vágott koronával bírnak, amit a villamos vezeték miatt kellett levágni, részben pedig a sínek miatt a gyökérzetüket kellett bizonyos egyoldalú irányban kivágni. Így aztán ezek a fák még az erősebb szélrohamot sem képesek kiállani.

Vásáry főjegyző, helyettes polgármester hangsúlyozza, hogy nagyon szívesen látja a tanács a tanári kar állásfoglalását a favédelem terén és az erdő óvása körül, ezzel ellentétben sajnos tapasztalja a tanács, hogy az egyetemi tanári kar most mégis támogatja a házhelyigénylők beadványát, mely kérés teljesítése esetén nem sok, ha nem rengeteg fa esnék áldozatul az erdőben.

Ráfizet a Nemzeti Bank a százkoronásokra

A Magyar Pénzjegynyomda Részvénytársaság néhány hónap előtt a Nemzeti Bank birtokába került, a Jegybank megszerezte a részvény társaság összes részvényeit, saját részijében készítette a bankjegyeket. Sokkal olcsóbban, mint ahogy azt az Orell és Füssli zürichi bank jegy nyomda vállalat csinálta.

Sok milliárdot takarítanak meg a Magyar Pénzjegynyomdával, — bár nem sikerült a költségeket úgy leszorítani, ahogy azt a Nemzeti Bank vezetősége remélte. A pénzjegynyomda az inflációs bankjegy forgalom arányai szerint díktálta a terveket, úgy, hogy ma, amikor már megszűnt az infláció, nem volna szükség olyan nagyarányú nyomdára, mint amint a Magyar Nemzeti Bank megszerzett magának. Persze, leépíteni a nyomdát

nem lehet. Cserélgetik a gépeket, mert nincs szükség ma azokra, a melyek az inflációs bankjegyforgalom céljait szolgálták.

A Magyar Pénzjegynyomdában készülnék az összes pénzjegyek a milliótól lefelé. Még mindig nyomtatnak százkoronásokat is, de erre aztán alaposan ráfizet a Nemzeti Bank. Sokkal többbe kerül, mint a mennyit ér. A Nemzeti Banknak nem is volna szüksége a százkoronás bankjegyekre, de miután az állam még mindig számolfillérekben, bizonyos állami szolgáltatás, nyugdíjak és lakbérek úgy vannak még mindig megállapítva, hogy százkoronások is kellenek a kifizetéshez, a Nemzeti Bank kénytelen nyomtatja a százkoronásokat is. A százkoronán aluli papírpénz nyomását már beszüntették.

A villám becsapott a Csapó-utcán egy villamos kocsiba

Emberéletben nem esett kár

Tegnap délután hatalmas zápor zuhogott s nagy vihar vonult el a város felett. A záporosó alatt villámok cikáztak s erősen zengett a menny. A város több pontján lecsapott a villám, de nagyobb károkat nem okozott. A villám a Csapó-utcán robogó 20. számú villamos kocsiba is bevágott s az utasok körében nagy pánikot okozott. Szeren-

csére a villamos-kocsiban állóknak az ijedtségen kívül más bajuk nem történt; ellenben megolvadt a kocsis összes réz alkatrésze. A megrognált villamos kocsit bevontatták a remiszbe.

A villámlásos zápor eső csak a késő délutáni órákban állott el ismét nagy károkat okozva a környékbeli veteményeseknek.

Halott ember vezette az autót . . .

Rémes jelenetek Oxford utcán

London, aug. 6. Az egyik orfordi bankigazgatót autóturázása közben szívzselhűdés érte. Ő maga vezette az autót. A soffőr mellette ült. A soffőr mindjárt észrevette a katasztrófát és át akarta venni a kormányzást, de a szívzselhűdés folytán a bankigazgató kezei oly gyorsan merevedtek rá az autó kor-

mánykerékre, hogy minden erőlködése dacára nem tudta az autót meg szabadítani. Az autó a népes utcán kalimpálva robogott és a soffőr nem tudta megállítani. Egy embert halálra gázolt, végül is egy kiálló kőben megakadt és így elejét vették a további elgázolásoknak.

A kisiparosok részvétele

a városi munkákban

Emlékezetes még sokak előtt, — hogy a beruházási kölcsönről folytatott viták és polémiákban igen tekintélyes helyet foglalt el az a nézet, hogy a munkák jórésze debreceni iparosoknak adassék ki.

A városi tanács ezt a kérést természetesen találta és a munkáknál mindig különös gondot fordított arra, hogy azok elvégzésében a helybeli iparosok is résztvegyenek.

Ennek ellenére a kisiparosok most beadványt intéztek a városi tanácshoz, melyben az ipartestület mély sajnálattal állapítja meg, — hogy a város kisiparossai egyre elcsúsznak a városi munkákban való részvételtől.

Borsos műszaki tanácsos, aki az ügydarabot referálta, válaszol erre a beadványra egy másik ügydarabot olvasott fel a tanácsülésen melyben kimutatható, hogy a — Demke melletti bérházat mikor felépítették, a lakatos munkákat

három debreceni kisiparos végezte, még pedig Juhász István, Szalkai és Fekete Lajos, az asztalos munkát Balla és a Debreceni Műbutorgyár végezte. Ezenkívül hirtelenben még egy egész sereg iparost olvasott fel, akik egyik-másik városi építkezésben résztvettek.

Nyilvánvaló tehát, hogy a pesti vállalkozók a szerződésben foglalt kötelezettségükön túlmenően is alkalmaztak helyi kisiparosokat, — akiknek érdekei kellőképpen meg vannak védve.

Nem lehet szó nélkül hagyni azt a körülményt sem, hogy a legutóbbi versenytárgyalások alkalmával a hortobágyi állatorvosi lakás, a Déri muzeum stb. építkezésekre, — ahol egyes munkanemekben lehetett ajánlatot tenni, ezekben a kisiparosok nem tettek kellő számban ajánlatot, úgy, hogy nem lehetett nekik a munkát kiadni.

Az angliai szénipari konfliktus bonyodalmai.

London, augusztus 6. A szénipari konfliktus ideiglenesen elrendeződött ugyan, de bonyodalmai tovább tartanak. A belügyminiszter egy nyilatkozatban kijelenti, hogy a legitim szakszervezetek mögött a kommunista törekvések húzódnak meg, melyek hatalmi mérközésre szüznének. Cook, a bányászok titkára is pesszimistikusan nyilatkozik, kijelentve, hogy a harc csak most kezdődik.

A négy hét óta sztrájkoló huszezer dél-walesi szénmunkás helyzete mind nehezebbé válik. Tegnap este tartott gyűlésükön elhatározták, hogy ma estétől kezdve a szűk ségmunkálatokat sem végzik el, nem törődve a bányák végzetes megrongálásával.

Mindenfelől nagy érdeklődéssel várják az alsóház holnapi vitáját a szénstrájk dolgában.

Briand Londonba megy

London, aug. 6. Briand külügyminiszter Berthelot és Frongot kíséretében Londonba érkezik. — Briand és Chamberlain között az első találkozás kedden lesz. Briand legfeljebb 2 napig marad Londonban.

Kína nyitott ajtó! . . .

Washington, augusztus 6. — Az Egyesült Államok kormánya és az érdekeltektől diplomáciai képviselői ratifikálták a Kínára vonatkozó szerződéseket. Az első szerződés általános egyezményt foglal magában, Kína sérthetlenségéről és a nyitott ajtó politikájáról. A második szerződés a kínai vánerformról szól.

Festéket

„Gadótalkot, brunotni, erentia, nisz, zománcalkot és minden színű portfestéket kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat

STERN

festéküzletben Piac uca 10. Békával szemben.

Kávéházban, vendéglőben, fodrásznál kővájaja mindig a Debrecen.

Másodvirágzás

Kint jártam a hadházi uton s egy pillanatra azt hittem, hogy visszatért a tavasz, hogy május van.

Virágzásuk teljében állottak ugyanis az akácfa, épen úgy mint valamikori muzsikás hang, csillagokkal ékes májusi éjszakákon.

Nem csak egy-két virágfürtös-ke himbálódzott, itt-ott, a sárga leveleket is rejtegető lombok közt, mint ez kora őszi évdőjén sokszor előfordul. Tömve voltak a tavaszról áldott akácfa lombkoronái esonszintű, tömött virágcsomókkal. A háttérben pedig ott feketélt a szederfa érett gyümölcse, melyekből a lehullottakon bőhem hajlandóság, országutakat, árok-bokrokat látogató csirkék lakmároztak az augusztusi napsütésen.

És eszembe jutott a nagyváradi Lakatos-utcában az a kis földszintes kuria, amelynek udvarán írta fiatal színész korában E. Kovács Gyula a szívek másodvirágzásáról szóló nótá szövegét:

— Kétszer is nyit az akácfa virága...

Az alkonyati lehült augusztusi levegőben a tavasz lélekzetvételeinek vérmozdító varázsát éreztem s vágyas mozdulattal téptem le az egyik lehajló ágról egy csomó virágfürtöt... Talán meg is simogattam, olyan felős vigyázattal, mint édes anyja a kis leányának selymes hajfürtjeit s önkénytelen mozdulattal hajtottam rá az arcomat.

A másik pillanatban valami csodálatos érzés tartotta lekötve a hangulatomat. Döbbenetes kis érzés, olyanforma, amilyen egy ámulatot éjszaka pezsgős mámor után fogja el másnap a nyugtalan álmából ébredőt az első negyedében. Van abban valami a meglepetés szokatlanságából, a mámoros dobzódás hiábavalóságának kesernyés ízéből...

Szomorúságos kis hangulat, amit kifőzandósnak nevez a magyar nyelv...

És valami belső ösztönből, még nem is öntudatos mozdulattal, eldobtam a virágot.

Miért?!... Mert a hadházi-uti akácfa virágának nem volt illata. Ugy látszik, ez vele jár a másodvirágzással, késő nyárnak korai tavaszról való álmódosásával. Mert a természet nem lehet megcsalni.

Sem az embereknek, sem az akácfaéknak. Mert ha meg is akarják tévesztetni az időt, csak önmagukat csalják meg. Akácfa virágzásának egyetlen időszaka van s az a tavasz...

Fázósan összehúzva magamon a köpenyemet, csöndes rezignálással tűnődve a hadházi-uti akácfa buja másodvirágzásáról, amint befordultam a nagyerdei Simonyi-ut egyik villamos megállójához, az egyik kerti villából zongora-hangokat hozott felém az augusztusi széláramlat.

Valahol nem messze valaki Grieg legszebb zenekölteményét: „Ase halálát” játszotta, megértő lélekkel. A gyötrődéseket, halálos vívódásokat követő piano-részt, mely a mindennel megbékítő könnyek hullását gyöngyözi, az elpihenésbe fusztott sóhaj sóhajta el.

És arra gondoltam, hogy mennyi szépség van még a szomorúságban is, ha meg tudja azt a szépséget érezni benne az ember... És sohasem bocsájtom meg magamnak, hogy a hadházi akácfa másodvirágzásának egy maroknyi termését oda-dobtam az eprész csirkék közé, csak azért, mert nem éreztem illatukat... Mikor annyi virág van, amelyiknek nincs illata. És mégis esoda-szép...

Szatyi.

Kapnak-e a városi tisztviselők fizetésjavítást

Egy régebbi határozat szerint nem kaphatnak

Most, hogy az állami tisztviselők 15 százalékos fizetési pótlékot kapnak, előtérbe került a városi tisztviselők fizetési ügye is. A 4500—1925. M. E. számú rendelet 16-ik szakasza azonban kimondja, hogy a 15 százalékos emelés a városi alkalmazottakra nem vonatkozik.

A városi közgyűlés régebbi határozatával az 1925. évi április hónapban elévett javadalmazások 33 százalékát engedélyezte ideiglenes pótlék címén azzal, hogy amennyiben közben az állami alkalmazottak javadalmazása netalán emelődne, ez az emelkedés betudandó abba az ideiglenes pótlékba. Mivel pedig a városiak az ideiglenes pótlék összegével együtt több javadal-

mazást kapnak, mint a hasonló fizetési osztályba sorozott állami tisztviselők, ennél fogva a városiak fizetésemelésre nem is tarthatnak igényt.

Természetesen ez a tény egyáltalában nem zárja ki annak lehetőségét, hogy a törvényhatóság, melynek alkalmazottai mindig több javadalmazást élveztek, mint az államiak, most is megkaphassák a megfelelően több fizetést.

Jelenleg a helyzet úgy áll, hogy csak az ipariskolai tanérek kapják meg a 15 százalékos emelést, — de nincs kizárva az sem, hogy a törvényhatóság a maga alkalmazottainak megadja a méltányos emelést.

A villanygyár házat épít munkásainak

A városi világítási vállalat beadványt intézett a városhoz, melyben azt kéri, hogy a gyár közelében fekvő nagy városi tulajdonú képező istálló épületet, melyet különben már régóta nem használnak, engedje át a gyárnak, hogy azt megfelelően átalakítva munkáslakások építése céljára felhasználhassa.

Ebben az épületben azokat a munkásokat helyeznék el, akiket munkabeosztásuk leginkább a gyárhoz köt.

A városi tanács helyt adott a kérelemnek és úgy határozott, hogy az épületet átengedi lakásépítés céljára a világítási vállalatnak.

Mit tartalmaz a belügyminiszter rendelete a városi kölcsön felhasználásáról

A rendelet elsősorban jövedelmező beruházásokat jelöl meg a kölcsön felhasználására

Debrecen város 1200 dollárnyi külföldi kölcsönének felhasználása és hovatfordítása a törvényhatósági bizottság ellenzéki tagjai részéről a legsúlyosabb bírálatban részesült és már a közgyűlést megelőzőleg, a bizottsági tárgyalás alkalmával éppen úgy, mint a városi tanács kebelében történt megvitatást élénk figyelemmel és különböző kommentárokkal kísérték. A városházi ellenzék a városi tanácsot, illetve annak beruházási programját a városi nyomda ellen irányított koncentrált támadással akarta sarokba szorítani és az egyik ellenzéki bizottsági tag a legnehezebb ágyút: a miniszter kifejezett rendeletét szegezte a tanács programja ellen és világosan kimutatta beszédeiben, hogy a miniszter nemcsak nem egyezik bele a nyomda támogatásába, de ellenkezőleg az egész beruházási program azon fog felborulni, hogy a miniszter éppen a nyomdának adott kölcsön miatt nem hagyja jóvá a közgyűlés ide vonatkozó határozatát.

A városok kölcsönének hovatfordítására vonatkozólag a miniszter rendeletét adott ki, amely most érkezett le Debrecen városához.

Ennek az 1846—1925. számú rendeletnek 8. szakasza kimondja, hogy a kölcsön csak jövedelmező beruházások fedezésére fordítható.

A második pont alatt felemlíti a miniszter a városi közműveket, a villanytelepet, a gázgyárat, a sze-

métfuvarozó vállalatot, a városi nyomdát és a szeszfőzdét.

A harmadik pont a közegészségügyi célokra, kórházak, fürdők stb. támogatására adandó összegekről szól.

A negyedik pontban felsorolja a szociális célokat, a kislakást, a munkásházakat stb.

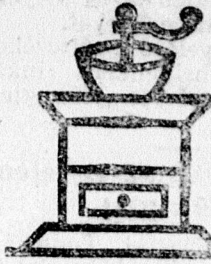
Különböző célok címen árszáblírozást stbt említi fel.

Az a tény tehát, hogy a miniszter rendeletében kimondja, hogy a kölcsön csak jövedelmező beruházásokra lehet fordítani és a célok felsorolásában — első pontként — a nyomdát is megemlíti, legvilágosabb bizonyítéka annak, hogy a közgyűlési ellenzéknek egyáltalában nem volt igaza, amikor a város vezetőségét a nyomda kölcsöne miatt támadta. A városi tanács azonban még a miniszteri rendeletnél is tovább ment lojalitásban és éppen szociális érzelme folytán nem a hasznot hajtó vállalatokat vette első helyre, hanem a lakásépítéseket, ami megint azt bizonyítja, hogy az ellenzék állítása nem felel meg a valóságnak, amikor azt mondja, hogy a város a szociális célok iránt nem viseltetik kellő megértéssel. A város tekintélyes összeget fordít ezenkívül kulturális célokra is; így a Déri múzeum, ipariskola, köztemető stb. építésére.

A város lakosságát ezek a körök állandóan azzal rémítgetik, hogy

Még egyszer olyan jól izlik

az Ön kávéja, ha Ön a tiszta, izletes „Franck” kávépótlékot használja.

Ügyeljen bevásárlásainál gyári védjegyünkre, a „kávédaráló”-ra!

az adózókat tíz milliárd új községi pótdóval terhelik meg a kölcsön kamatjaként s ugyanakkor elfelejtik megemlíteni azt, hogy éppen az ő általuk tett javaslatok: különböző építkezések, Nagyerdő parkosítása és más efféle kiadás, amelyek indítványoztak, sokkal nagyobb terheket jelentene, mert ezek egyáltalában semmiféle jövedelmet nem hajtának.

Jövőre rendezik az Emlékkert világításának kérdését

A Kossuth-szobor előtti tér fényes éjszakai kivilágításával éles ellentétben áll az Emlékkert gyengébb világítása. A fák között illetve alatt ugyszólván alig van világosság.

A városi tanács egy beadvány kapcsán foglalkozott az Emlékkert erősebb világításának kérdésével. — A beadvány azt javasolta, hogy a kertet gázlámpákkal világítsák meg, mert ennek fénye alacsonyabb fényforrásból jön és így inkább megvilágítja a kert utjait. A villany világítást azért nem tartják alkalmasnak, mert azt esetleg illetéktelenek elolthatják és így megint csak sötét lenne.

Vásáry polgármesterhelyettes agályosnak tartja a gázcsövek elhelyezését a kertben, mert ha nem is tovább, de egy évig biztosan talajszüppedést idéznének elő a csőelhelyezési munkálatok.

Végül is úgy határozott a tanács, hogy egyelőre nem foglalkozik ezzel a kérdéssel, hanem jövőre rendezik az Emlékkert kivilágításának ügyét, amikor is megfelelő villanylámpákkal fogják megoldani a problémát.

Az Angol-Magyar Bank jubiláris versenye.

Az Angol Magyar Bank Budapestén tegnap délután rendezte jubiláris versenyt, amelynek programján több meghívási szám is szerepelt és ezekben a legkiválóbb atléták is indultak. Különösen szép számmal vettek részt a MAC-ból és igen jó eredményeket értek el. Rózsahegy 200 méternél beállította az országos rekordot, azonban kiderült, hogy a pálya nem volt pontosan lemérve. A legizgalmasabb a távolugrás volt, ahol Somfay és Püspöky vívtak erős harcot, míg végre Somfay 699 cm-es ugrásával 2 centiméterrel legyőzte Püspököt.

Uj üzlet. **Megnyilt!** Uj üzlet.

Grosz és Bergmann

férfi-, fiu- és gyermek-ruha nagy áruháza.

Piac-u. 53-55. (Hungária kávéház mellett.)

Uj üzlet! **MEGNYILT!** Uj üzlet.

Hírek

MILYENIDŐ VÁRHATÓ:

Hazánkban a Dunántul nyugati részén voltak esők. Nagyobb csapadékot Szentgothárdon 23 mm-t mértek. A hőmérséklet egyes helyeken elérte a normális mértéket.
Jóslat: Egyelőre változókéony idő várható, helyenként inkább csak délen esővel és lényegtelen hőváltozással.

Portalanítják az egyetem körül utat.

A Magyar Királyi Tudományegyetem tanácsa beadvánnyal fordult a városi tanácshoz, melyben azt kéri, a város intézkedjék az iránt, hogy a Vilmos császár körút portalaníttassék.

A tanács megállapítja, hogy a köruton feltétlenül szükséges a tiszta, pormentes levegő és e célból az úttestnek olajjal való portalanítása iránt megteszi a szükséges intézkedéseket. Mivel azonban nem áll rendelkezésére az ez évi költségvetésből megfelelő összeg erre a célra — ezért a tanács a portalanítás gyakorlati kivitelétől ebben az évben eláll, ellenben utasítja a műszaki ügyosztályt, hogy a jövő évi költségvetésbe állítsa be ezt a tételt. Erről a határozatról az egyetemi tanácsot értesítik.

— **Elek Ferenc rendőrfogalmazó gyászja.** Sulyos csapás érte Elek Ferenc debreceni rendőrfogalmazót, az édesanyja, Elek Ferencné Schuller Róza halálával. Az elhunyt urnó temetése holnap, e hó 7-én d. n. 4 órakor lesz a Szent Anna-utcai temető kápolnájából.

— **A homokkerti birtokosok gyűlése.** A homokkerti birtokosok augusztus 9-én d. n. 4 órakor az Olvasó-egyletben rendkívüli közgyűlést tartanak a homokkerti villamos vasút és templom ügyében. A vezetőség felhívja a birtokosokat, hogy a Homokkert külváros jövő fejlődésére nagy fontossággal bíró kérdések megbeszélésére minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

— **Házasság.** Folyó hó 8-án, déli 12 órakor, a ref. nagytemplomban tartja esküvőjét homoródi Nagy Lajos okl. mérnök Kenyeres Lilyke urléánnyal. Az ismerősöket ezuttal hívják meg az esküvőre.

— **Új huszas csomagolásu memphis és szimfónia kerül forgalomba.** A cigarettadobozok reklámjai clyan kitünő üzletnek bizonyultak, hogy a magyar királyi dohányjövődék igazgatósága elhatározta e reklámnak még szélesebb körben való fejlesztését. A közeljövőben a ma még 100-as egységenként árusított szivarkafajtákat huszankint fogják csomagolni és a csomagborítékokat is hirdetés céljaira használtják fel. Az első ilyen huszas cigarettacsomag már 2—3 hét múlva kerül forgalomba és kísérletképpen a memphis és szimfónia szivarkákat fogják árusítani.

— **Teherautó tulajdonos kényszer egyszége.** A debreceni törvényszék Friedmann Hermann és neje Goldstein Piroška, hajdunánási, teherautó tulajdonosok kérelmére a kényszerjegyzési eljárást megindította. Vagyonfelülvéző Daróczy Gábor hajdunánási lakos. Követelések bejelentése szept. 16-ig, tárgyalás szept. 28-án.

Kérje mindentől a „Debrecen”-t!

A debreceni Munkásbiztosító egy milliárd hatszáz millióért megvette a volt Telegdy-fürdő épületét

Szeptember 15-én a régi, híres, úgynevezett Telegdy fürdő, melyben most a Vadászkiirt című vendéglő és szálloda van, vagyis a Petőfi-tér 7. szám alatti nagy épületomb gazdát cserél. Mint értesülünk, a telket a rajta levő nagy épülettel együtt jelenlegi tulajdonosa: Borgida Farkas, a debreceni Munkásbiztosító Pénztárnak eladta. Az eladást — illetve megvételt —

hosszas tanácskozások előzték meg, míg végre a tárgyalások befejezést nyertek s a vétel perfektuálódott s ma már nyilvánosságra került. — hogy a nagy épületet Borgida Farkas 1600 millió koronáért adta el a Munkás Betegsegélyező Pénztárnak. Az adás-vételi szerződést már alá is írták, mely szerint az épületet legkésőbb szeptember 15-ig át kell adni.

Az épület átadásával megszűnik a 20 szobából álló Vadászkiirt szálloda és étterem, honnan augusztus második felében költöznek ki. Ezzel a házvétellel megoldást nyer a Munkásbiztosító székháznak kérdése és mint értesülünk, a Munkásbiztosító nemcsak megfelelően átalakíttatja a jelenlegi épületet, hanem még egy emeletet építtet rá.

Egy debreceni származású festőművész másodszor megy a pápához.

Beszámolt annak idején a „Debrecen”, hogy a debreceni származású Muraközy László festőművész az első római zarándoklása idején a pápa areképét készítette el, amikor is a pápa elismerését fejezte ki a jól sikerült kép felett. Most egy újabb sikeréről számolhatunk be a talentumos és nagyjövőt ígérő festőművésznek, aki ugyanis Böhle Kornél o. p. „Szent-évi Nefeletjs” címmel egy művészi rajzokkal díszített könyvet írt, a melyben összefoglaló történetét adja a zarándokutnak, a könyv illusz-

trációit jónevű művészek készítették s ezek között Muraközy László is képviselve van egy rajzzal, mely azt a jelenetet örökíti meg, mikor Csernoch hercegprimás a zarándokvontat ablakból koszorut dob a Piavé-ba, ebbe a szomorú emlékü folyóba. Ebből a könyvből most díszpéldány készül, amit át fognak adni a pápának. Amint értesülünk, Muraközy László most ismét olaszországi útra indul, amikor is újból meg fog jelenni a pápánál kihallgatáson.

A hajduböszörményi szövő-fonógyár kommunizálója megszökött a debreceni ügyészségi fogházból, de Beregszászon elfogták

Nemcsak Debrecenben, de főként Hajduböszörményben nagy szerepet játszott a kommün alatt Szirmai Schwarcz Imre Ede tartalékos főhadnagy, aki a hajduböszörményi szövőfonó-gyárnál kommunizált. A kommün bukása után belátta, hogy vétkezett s ezért önként jelentkezett a debreceni ügyészségen. A debreceni kir. törvényszék annak idején jogerősen 4 és fél évet szabott ki rá. Két és fél évet ki is töltött a debreceni ügyészségi fogházban, ahol szép írásáért a fogház őrmesteri hivatalban dolgoztatták. Szirmai jól viselkedett és senki fel nem tételezte róla azt, hogy a szökés gondolatával foglalkozik. A múlt évben aztán Szirmai Edét Budapestre tárgyalásra idézték meg mint tanút és ez alkalommal, mint annak idején a „Debrecen” megírta, feltoloncolták Budapestre. Szirmai „megbízható fogoly” lévén, nem vasalták meg, hanem csak úgy kísérte fel Szutor fogházzór, akitől Szolaokon furfangos módon megszökött. Mint utóbb kiderült, Szirmai előbb Budapesti rokonaihoz szökött, ahol megfelelő pénzösszeget vett magához és Hidásnémetinél hamisított utlevéllel Cseh-Szlová-

kiába szökött. — A debreceni kir. ügyészség értesülvén arról, hogy Szirmai Szlovákiába szökött, kiadatása érdekében megkeresést küldött Prágába, ahonnan eddig még semmi válasz nem érkezett, mert pontosan nem lehetett megállapítani, hogy Csehszlovákia mely városába ment. Néhány nappal ezelőtt aztán érdekes telefonbeszélgetés folyt le a beregszászi rendőrfőnökség és a debreceni kir. ügyészség között. — Megszólalt az ügyészségi telefon. Beregszász kért kapcsolást. A soros ügyészt kérte a beregszászi rendőrfőnökség, ahonnan az iránt érdeklődtek, hogy egy Szirmai Schwarcz Ede Imre nevű egyén le volt-e csukva az ügyészségi fogházban s igaz-e, hogy Budapestre való szállításában közben, az őt kísérő fogháztól megszökött. Természetesen az ügyészségről nyomban visszatelefonáltak, hogy tényleg megszökött Szirmai alias Schwarcz Ede Imre s jelenleg is közik és kiadatását kérték a cseh kormánytól. A további telefonbeszélgetés részleteiről mi sem szivárgott ki, de annyit mégis megtudtunk, hogy a megszökött fogoly Beregszászon egy nagyobb stíli-

büntünybe keveredett s kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy ő levolt zárva Debrecenben is. Hogy mi lesz Szirmai alias Schwarcz kiadatásával, még nem tudni. A debreceni kir. ügyészségi fogházban 2 és fél évet kitöltött már büntetéséből s a jövő évben szabadult volna. Ezt azonban nem tudta kivárni.

— **Esküvő.** Tóth Sándor dr. m. kir. államrendőrségi s-fogalmazó tegnap déli 12 órakor tartotta esküvőjét a róm. kath. templomban Geiringer Mariskával, Geiringer debreceni földbirtokos leányával. — A tanúk dr. Kelety Dénes a budapesti államrendőrség főkapitányhelyettese és Tóth Géza gyógyszerész voltak.

— **Hősi halottak emléke Polgáron.** A szabolems megyei Polgár nagy község lakossága szobrot emelt a háboruban hősi halált halt 229 halottjának emlékére. A szobrot augusztus 15-én fogják fényes ünnepségek keretében leleplezni.

— **Születések.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be: Draveczky Lajos asztalossegéd, fia Lajos, — Daruka Mihály gyári munkás, fia Mihály, — Nagy József katona, leány Éva, — Szántó Eszter háztartás, leány Ilona, — Vojta József asztalos mester, leány Irén, — Nagy István npsz., leány Mária, — Újhelyi Kornél földbirtokos, fia Mihály, — Kiss Róza cseléd, leány Etel, — Király János kisbérlő, fia Sándor, — Balog Imre gazgyári munkás, fia Imre, — Magyar János kisbérlő, fia István.

— **Trianon mint házasságközvetítő.** Egy különös regény hősei lettek beidézve tegnap a debreceni rendőrségre — tiltott határátlépésért. Czech János nagyváradi származású iparossegéd és Csáky Erzsébet nagyváradi cselédeleány az illetők. — Czech János fiatal iparossegédnek, aki nagyváradi dolgozott az egyik műhelyben, be kellett vonulnia a román hadseregbe, ő azonban elhatározta, hogy a bevonulás elől Csonka-Magyarországba szökik. Ugyanakkor Csáky Erzsébet cselédeleány megunt Nagyváradot s ő is elhatározta, hogy átjön a csonka hazába, de mert nem akart utlevél szerzéssel bajlódni, gyalog indult el. — Különös véletlen folytán a fiatal ember és a lány, akik eddig nem ismerték egymást, összetalálkoztak a határon s elmentek együtt Debrecenbe, ahol állást vállaltak. Ebből romantikus összeismerkedésből még romantikusabb szerelem lett s a fiatalok már-már megesküdtek, mikor a rendőrség megtudta, hogy engedély nélkül lépték át a határt, emiatt vonják őket felelősségre. — A két szimpatikus delikvens kijelentette a rendőrségen, hogy miután leülték büntetésüket, összeházasodnak.

Házaházban, vendéglőben, fodrásznál követelje mindég a Debrecen.

Nyomdászok műsoros táncestélye

augusztus

15.

az „Arany Bika” dísztermében.

Belépti díj 26000 kor., vig. adóva.

A zenét RácLaci zenekara szolgálja.

Jegyek előre válthatók Szabó Dezső hírlapárusnái Piac- és Kossuth-u. sarok

Még egy hét választ el bennün- kel a debreceni nyomdászok nyári mulatságától

Szinte esodálatos az a hatalmas érdeklődés, amelyet városunk közönsége táplál a debreceni nyomdászok által augusztus 15-én, szombaton (Nagyboldogasszony napján) az Arany-Bika dísztermében rendező Gutenberg-ünnepély iránt.

Meg is érdemli a betűmetszés nagy mestere, hogy városunk közönsége pártolja az ő megemlékezésére rendezendő ezen ünnepélyt, de megérdemlik a pártfogást a debreceni nyomdászok is, akik minden alkalommal összetudták válogatni azt a módszert, amellyel egy mulatságon megjelent közönséget igazán lehet szórakoztatni.

Most is, nem kimélve semmiféle anyagi áldozatot, lehozhatja a budapesti Gutenberg Műkedvelőtársaságot, csak azért, hogy ezzel ismét egy feledhetetlen estélyt szerezzen közönségének, mert ez a műkedvelőtársaság színészeket megszégyenítő szép játékokat produkál, — melyről a mulatságon megjelentek meg is fognak győződni és bizonyára — úgy, mint a többi városokban, ahol megjelentek, és a legnagyobb elismerés hangján fognak róluk megemlékezni igen sokáig.

A mulatságra a rendezőség az alábbi szövegű meghívót bocsátotta ki:

A debreceni könyvnyomdászok 1925. évi augusztus 15-én az Arany Bika dísztermében, a budapesti Gutenberg Műkedvelő Társaság és helybeli műkedvelők közreműködésével műsorral és táncal egybekötött Gutenberg-ünnepélyt rendeznek. — Kezdeté este 8 órakor, vége reggel. A zenét Rácz Laci zenekara szolgáltatja. A terem hűtőkészülékkellemesen hűtve lesz. Belépődíj: Nagypáholy (6 személyre) 180,000 K. Kispáholy (4 személyre) 120,000 K. Személy-jegy 26,000 K. Vigalmi- és forgalmi adóval együtt. Jegyek előre válthatók Szabó Dezső hírlap árudájában Piac- és Kossuth-utca sarkán és a rendezőség tagjainál.

A tiszta jövedelem a munkanélküliek, özvegyek és árvák, valamint a rokkant nyomdászok javára fordítatik. Erre való tekintettel felülfizetéseket köszönettel fogad a Rendezőség.

MŰSOR: 1. Nyitány. — Játssza: Rácz Laci és zenekara.

2. **Szavalt.** Előadja: Brunner Mancsi.

3. **Vigjelenet.** Előadja: Szalai Jani.

4. **Dalok.** Éneklő: Pajor Ida.

5. **Gong.** Dráma 1 felvonásban. Személyek: Niels Péchy János, Gerda, Szathmáry Mancsi, Larsen, Dorok József.

6. **Szavalt.** Előadja: Várady Alfréd.

7. **Háztűznéző.** Énekes párielenet. Játssza: Pajor Ida és Szalai Jani.

8. **Hegedű-szóló.** Játssza: Elsner Béla.

9. **Temetés után.** Monológ. Előadja: Szentesy Pál.

10. **Nászutasok.** Bohózat 1 felvonásban. — Személyek: A férj, Szalai Jani. A feleség, Brunner Mancsi. Hoteligazgató, Péchy János. — Rendező: Szalai Jani.

Műsor után tánc reggelig.

— **Elűnt napszamos.** Jelentést tettek a rendőrségen Horváth József Vendég-utca 41. sz. a lakos eltűnéséről. A napszambajáró munkásember hétfőn reggel távozott el lakásáról és azóta nem tért vissza. Lehet, hogy a városon kívül egész hétre kapott munkát és szombaton vissza tér.

Kiadóhivatali telefonsz. 788

A Tóó és a Kondoros szabályozása

A városi tanács elé került az ügy

A Tóó, a Kondoros és mellékvizei meder rendezése ügyében a földművelésügyi miniszter elsőfokú vízjogi hatóságként Hajdúvármegye alispánját nevezte ki. Az alispán több mint két évvel ezelőtt ennek a kérdésnek elintézése végett a vármegyeházára ankétet hívott össze, amelyen az érdekelteken kívül a szakhivatalok, törvényhatóságok képviselői, az ármentesítő társulatok kiküldöttei vettek részt.

A kulturmérnöki hivatal mint az alispán szakértője azt a javaslatot terjesztette elő, hogy ezeknek a vízfolyásoknak meder rendezését az alispán mint delegált hatóság az ő terve szerint hatóságilag rendelje el.

A vízi társulatok képviselői a kulturmérnöki hivatal javaslatát ellenezték, mert azon a javaslaton voltak, hogy a Tóóknak és Kondorosnak recipienseként szolgáló vízfolyások lemélyítve ninesennek, en-

nek folytán ezeknek a vizeit befogadni nem képesek. Ugyanezen a véleményen volt a folyammérnöki hivatal is. Ennek folytán az alispán határozathozatal nélkül az ügyiratokat felterjesztette a miniszterhez döntés végett.

A miniszter azonban szintén mellőzte a döntést és arra hívta fel Hajdúvármegye alispánját, hogy az érdekelteknek vízi társulattá való átalakítását kísérelje meg.

Az alispán ez évben az ügyiratokat a miniszteri leirat folytán a legnagyobb területtel bíró érdekeltekhez a városi tanáshoz tette át és a városnak, mint leginkább érdekelteknek a nyilatkozatát kéri arra vonatkozólag, hogy a vízi társulattá alakulást helyesli-e vagy sem?

A tanács a polgármester távollétében a kérdést nem döntötte el, de úgy látszik, az a vélemény jut kifejezésre, hogy a vízi társulattá való alakulást a város ellenezni fogja.

Negyedik városi bérház a Demke mögött

Felmerült a terv és erre még látná a kölcsönből

A lakásínség enyhítése érdekében a budapesti Stábil RT kedvező ajánlatot tett Debrecen városának. Ez a vállalat építtette, mint ismeretes, a DEMKE melletti városi bérházat is. Ajánlata arra vonatkozik, hogy hajlandó ismét építeni egy hasonló házat, még pedig ugyanolyan feltételek mellett. Az új épületet is ott építené fel a DEMKE mögött.

A városi tanács tegnapi ülésén foglalkozott ezzel az ajánlattal. Borsos műszaki tanácsos azt javasolta, hogy ha elvileg elfogadják a

város az ajánlatot, akkor helyes volna három szobás lakásokat építtetni, mert a városnak a régi épületekből való kilakoltatások elkmával szüksége lesz a lakók elhelyezése céljából ezekre.

Misztó főügyész a maga részéről is igen fontosnak tartja a negyedik bérház építését, melyre fedezetet találnának vagy a nagykölcsonból, vagy a kataszteri jövedelmekből.

A tanács úgy határozott, hogy az ajánlatot kiadja a jog- és pénzügyi bizottságnak.

Megharapták a strandon

és a harapásba belehalt

Rudolfine Wondra 15 éves leányka a halálos strand-tréfa áldozata

Bécs, augusztus 6. Már régen foglalkoztatta az ősi eszárváros közönségét valami annyira, mint a szerencsétlen kis Rudolfine Wondra esete. Mint a lapok megírták, a kis lányt június közepe táján — a klosterneuburgi strandfürdőben a combján megharapta egy fiatalember és ez a jelentéktelennek látszó baleset mult hó 31-én halállal végződött.

A 15 éves kis varróleány szegylete balesetét bevallani és azért hazudta odahaza, hogy egy kutya harapta meg. Erre elküldték a Rudolf-spitalba, ahol 13 Pasteur-injectiót kapott vesztéséggel. A kis leány egyre rosszabbul lett és a végén hátrgerinc gyuladása tünetei közt meghalt.

Eleinte az a hír kapott szárnyra, hogy a harapás vérbajt oltott bele a kisleányba és ez okozta a halálos hátrgerincgyuladást. Ennek a hírnak a szakértők mindjárt eleinte nem adtak hitelt és a boncolás

meg is cáfolta. Semmiféle vérbajt-nak nyomát sem találták a holttesten. Mindazonáltal a rendőrség ki-nyomozta és el is fogta a harapó fiatalembert, egy Zaiczek Henrik nevű 18 éves bankhivatalnok személyében. Kiderült, hogy csak egy fiatalos, bohó furdós birokról van szó, amelynek hevében minden rossz szándék és erotikus tendencia nélkül esett meg a végzetes harapás. A szerencsétlen fiatalember maga is kétségbe van esve a tragédia miatt és minden bünnös szándék annyira távol állt tőle, hogy a rendőrség letartóztatását sem tartotta szükségesnek.

A nyomozás adatai azonban arra vallanak, hogy a szerencsétlen harapás egyáltalában nem is oka a kis Wondra-leány halálának. A halált minden valószínűség szerint a Lyssa-oltások idézték elő.

Ezek az oltások a legtöbb esetben ártalmatlanok még akkor is, ha nem történt kutyaharapás és ha tel-

jesen egészséges embert oltanak be. Mégis előfordult már egy ízben, hogy a párisi Pasteur intézetben vesztesség tünetei közt meghalt egy fiatal lány, akit ott gyógykezelték, dacára annak, hogy a kutyaról, a mely őt megharapta, kiderült, miszerint nem is volt vesztett. Ekkor kétségtelenül megállapították, miszerint a Lyssa-oltások plántálták át a leányra a vesztettséget. Szakértők szerint nagyon valószínű, — hogy ez a rendkívül ritka szerencsétlenség ismétlődött meg a kis Wondra-leány esetében.

A boncolás adataival most foglalkoznak a törvényeszéki orvosszakértők. A szakértői vélemény betérjesztése és annak felülbírlása után azt hiszik, hogy az ügyészség meg fogja szüntetni a bünygyi eljárást ebben az ügyben s szerencsétlen balesetnek minősíti a kis Rudolfine halálát.

Csak egy mosoly... A piacon

Kofa: Idejőjön nagysága, tegnap is nálam vette a tejet.

Nagysága: Mennyibe került?

Kofa: Három ezerbe.

Nagysága: Tegnap 2 és fél ezerért adta a tejet.

Kofa: Na vigye.

Nagysága: (boldogan szorongatja a megtöltött tejes-kannát, miközben ezt mondja): Most már megmondom, tegnap nem magától vettem a tejet.

Kofa: Tudom.

— **Budapesten a szélvihar ledöntött egy gipszöntvényt, az pedig leült egy kisleányt.** A fővárosban pusztító orkán lesodorta a Dobozy-utca 21. számú házról egy hatalmas gipszöntvényt, amely az épen arra haladó Rosentfeld Irén 12 éves iskolás leány fejére esett. A mentők koponya csonttöréssel szállították be a súlyosan és életveszélyesen sérült kisleányt a Dologkórházba, ahol még mindig nem tért magához. Ma éjszaka kiszállt a rendőri bizottság a kórházba, de a kisleányt kihallgatni nem tudta, mert a kisleány minden kérdésre azt válaszolja, hogy: Katica bogárka.

— **Halálozások.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Nagy Gábor ref. 24 éves, Rákóczi-u. 54., — Zallári József rk., Szentgyörgy — Elek Ferenc Sculler Róza rk. 63 éves, Cegléd-u. 6., — Kiss József ref. 13 éves, Zsák-u. 13.

— **Egy örült leány megakartta gyilkolni édesanyját.** Budapestről jelentik: Tegnap éjfélkor a Lajos-utca 70. számú házban édesanyjának lakásán hirtelen kitört az elmebetegség Rockenstein Erzsébet 25 éves háztartásbeli lányon és egy nagy konyhakéssel meg akarta gyilkolni édesanyját, aki rémült sikoltással menekült a dühöngő örült elől. — A lármára odasiető rendőr nagynehezen lecsillapította a dühöngő leányt és elvette fülét a kést. Majd rábeszélte, hogy jöjjön vele a rendőrségre. A mentők bevitték a főkáptányság ügyeletére, hol megállapították, hogy ön- és közveszélyes örült. Az anyalföldi tébolydában helyezték el.

— **A bika felülkelt egy repülőgépet.** A Páris és Brüsszel között közlekedő repülőgép szombaton motorhiba miatt kénytelen volt 25 kilométerrel Brüsszel előtt Soignie határában leereszkedni. Ezzel legelőn állott meg a gép. A motor zugása megvadította az ott legelésző bikát és vadul nekironított a gépnek. — A nyolc utas idejekorán kinyugrott és elszaladt, a repülőgépet azonban a bika valóságos felülkeltte, ésszerűen dosta és tönkretette.

Aszódi és Róth

divatáruház

ajánlja dusan felszerelt rakárát, egymint:

Szövetek	Grenadinok	Selymek
Epongek	Zefirek	Harisnyák
Batiszlok	Vásznak	Kesztyűk,

és mindenféle rövidáru cikket.

Idény utáni olcsó szállított drak. A Községi Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szállító. — Tisztviselőknél külön 5% engedély.

A „Debreceni Iparos Dalegylet” hangversenye

Az általánosan megnyilvánult közöhangnak engedve, a Debreceni Iparos Dalegylet f. hó 8-án, szombaton este, 8 órakor a *Vármegye-ház dísztermében* újból hangversenyt rendez. A változatos, gazdag műsor keretében újból bemutatásra kerülnek a soproni országos dalosversenyen előadandó kötelező és szabadon választott darabok.

Biztosra vesszük, hogy az Iparos Dalegylet újabb sikerrel fogja maradandó emléküvé tenni a szombat estét. A hangverseny pontosan 8 órakor kezdődik. Belépésre a műsor jogosít, melynek ára 15.000 K.

Az előadandó darabokat holnap számunkban adjuk közre.

Léderer elmeállapota

Budapest, augusztus 5. Az elme-orvosok végleges véleményét adták Léderer Gusztáv elmeállapotáról. Apáthy Jenő ezredes hadbíró még nem tanulmányozta át az orvosszakértők véleményét. Kijelentette, hogy mihielyt az ügyben döntőfordulat áll be, a sajtó útján értesíti erről a nyilvánosságot.

A románok félnek a rádiótól

A határtól 50 kilométernyire tilos a rádió

Arad, augusztus 6. A katonai hatóságok megállapítása szerint Aradon több magánszemély birtokában rádióállomás van felszerelve, anélkül, hogy az illetők az illetékes hatóságoktól erre engedélyt kaptak volna. A katonaság véleménye szerint rádióállomás felszerelése már csak azért sem engedhető meg, mivel az új rádiótörvény még megszavazva nincsen és annak törvényerőre emelkedése előtt senkinek sem áll jogában felvevő állomást felszereltetni. Az érvényben levő rendelkezések alapján a határtól számítva 50 kilométeres zónában minden rádióállomás felszerelése szigorúan tilos. A hatóság az engedély nélkül felállított rádióállomást elkobozza és az elkobzásról, valamint a tulajdonosok neveiről jelentést tesz az illetékes katonai hatóságoknak. A nagy vezérkar utasítása szerint mindezek ellen kímekedés miatt indul meg az eljárás és ellenük azokat a törvényeket fogantatják, amelyeket a kémkedésért letartóztatott egyénekkal szemben alkalmaznak.

Miért jelenik meg a Szózat nyolc oldalon?

A fájvédők fővárosi reggeli lapja, a Szózat tegnap óta nyolc oldalban jelenik meg. A fájvédőlap oldalszámainak lecsökkenését azzal indokolja, hogy nyomdatechnikai okok kényszerítik erre.

A Szózat kifogásával szemben a fővárosban azonban egészen más okokat vélnék fennforogni, nevezetesen azt, hogy anyagi bajokkal küzd a Szózat és szanalásra szorul, épügy, mint laptestvére, a Nép.

A Szózat ügye egészen gyengén áll, ugyannyira, hogy a nyomdászemélyzetnek két hétre felmondtak s ez idő alatt nyolc oldalas lesz a lap. Hogy azután mi lesz a Szózattal, azon törjék a fejüke a fájvédők.

Kivételben, vendéglőben, fodrásznál követséje mindig a Debrecenit.

A románok megszüntetik a szalontai főgimnáziumot

Nagyváradról jelentik: Nagy felűnést keltett az érettségi vizsgák idején, hogy a szalontai főgimnáziumban, az egyetlen állami iskolában, ahol a taniás nyelve magyar maradt, mindössze három diákot nem buktattak meg. A szomoru vizsgáztatásnak célja most válik nyilvánvalóvá. A kedvezőtlen vizsgaeredményt a vizsgálóbizottság ugyanis bejelentette a bukaresti közoktatásügyi miniszternek és egyben azt a javaslatot tette, hogy a miniszter zárassa be a gimnáziumot, amelynek az előterjesztés szerint nincs létjogosultsága.

Hír szerint a miniszter ezt a javaslatot magáévá tette és a szalontai gimnázium összességét már nem fog megnyitni. A szalontai főgimnázium egyike a legrégebbi magyar iskolának. 1909-ig községi gimnázium volt s itt vizsgázott annak idején Arany János is. 1909-ben a magyar kormány Szalonta város segítségével állami főgimnáziumot építtetett s a községi iskolát államosították.

Egy 14 éves kislány és egy tanítónő elsodort a Tisza

Megrendítő szerencsétenség történt Tarpa község határában a Tisza folyóban. Özv. Veres Gyuláné tarpai községi tanítónő nyaraló vendégeivel, Tompa Matild budapesti tanítónő és Sidó Zoltán 14 éves tanuló dr. Sidó Arnold csolvaialakos fiával kimentek a Tiszára fürödni. A kislányt elkapta a Tisza sebes árja, mire Tompa Matild segítségére sietett. Azonban ő sem bírt meg az árral, őt is sodorta a Tisza szeszélyes vize befele. Özv. Veres Gyuláné segítségért kiáltozott és utánuk vetette magát, hogy kiment se őket, az ár azonban őt is elsodorta. A tulsó parton dolgozó embe-

rek a segélykiáltásra felfigyeltek és Jenei Sándor és Tóth Béni földmivesek csolnakba ültek, de a folyó gyors árával alig tudtak megbirkózni s ők maguk is segítségért kabáltak. Tóth János nagyari lakos ezt látva, életének veszélyeztetésével a partról beleugrott a ringó csolnakba és így háromnak sikerült kimenteni özv. Veres Gyulánét. A kislány épen felvetette a hullám, de már halott volt. Tompa Matild budapesti tanítónő a hullámok elsodorták és holttestét csak másnap fogták ki a vízből. Özv. Veres Gyuláné hosszabb ideig eszméletlen állapotban feküdt.

Egy magyar fiú elesett a marokkói harctéren

Asványi István, a francia idegen légió katonája, a rif-kabilok elleni harcban halálos lövést kapott

Pozsony, aug. 5. Rideg, párszavas sürgönyt kapott egy pozsonyi asszony a messzi Marokkóból. — A távirat szerint özvegy Asványiné fia, *Asványi István*, aki a francia légióban szolgált Marokkóban, a rif-kabilok elleni harcban elesett. — A fiatal Asványi-fiu pályafutása még a háboru alatt kezdődött. 1915-ben orosz fogságba került és csak 1920-ban tért vissza Pozsonyba. Hosszu szibériai fogság után foglalkozást és megélhetést keresett a magyar fiú Pozsony városában, azonban sehoh sem tudott elhelyezkedni. Sem hivatalt, sem munkát nem kapott, ugy hogy lerongyolódva, éhesen, elhagyta szülővárosát és 1922-ben belépett a francia idegen légióba. — Szibéria után

a Szaharába került a kis pozsonyi fiú és csak néha-néha küldött levelet, fényképet szüleinek arról, hogy él és mennyit szenved Afrika perzselő napja alatt.

Azután sokáig nem jött hír róla. Nemrégiben rövid értesítést küldött arról, hogy „kitört a háboru Marokkóban” és a rif-kabilok ellen küldött francia csapatokban harcol. — Az aggódo szülők ezután már csak a napilapok külpolitikai rovatában figyelhették a marokkói eseményeket és fiuk sorsát. — Most jött azután a rövid értesítés, mely jelentette, hogy *Asványi István golyótlal találva meghalt és egy dél-franciaországi városkában temették el.*

Részeg utasok félrelökték a mozdonyvezetőt és maguk vezették a vonatot

Eredmény 23 sebesült

Sopron, augusztus 5. Beszámoltunk a napokban arról, hogy a községi vonatot Németkeresztur és Nyék közt szerencsétlenség érte, a melynek 23 sebesültje volt. A szerencsétlenségről most megdöbbenően érdekes részletek derültek ki. A Harka-Kópházáról érkező — Bécs—községi vonatot Németkereszturon túl a nyílt pályán kénytelen volt megállani. Kitént, hogy a rendkívüli hosszú vonatot egyetlen gőzös nem tudja a hegynek menő pályán felvonszolni. Mivel egy második segítő gőzösnak előteremtése két órai idővesztéssel járt volna és a vonatnak már amugy is késése volt, a vonat személyzete ugy határozott, hogy az utolsó kocsikat lekapcsolja, a vonat mellő részét be szállítja Nyékre, hogy aztán utóbb gőzössel érte jöjjenek a pályán hagyott négy személyszállító kocsikért

is. Mikor az utasok tudomást szerettek a vonatkiséro személyzet tervéről, valóságos zendülés tört ki. A vonaton főként beborozott emberek voltak, akik türelmetlenül követelték az egész vonat további társítását. Igen nagy zürzavarban és lármában a közönség a vonatszemélyzet ellen fordult, a mozdonyvezetőt és a tisztviselőket szidalmazták. Mind a mellett mégis sikerült a vonat mellő részét a nyílt pályáról elindítani.

Utközben azonban már szinte türelmetlenül vált a helyzet; az utasok egy része felkapaszkodott a gőzösré és állandóan molesztálta a mozdonyvezetőt.

Mikor azután a mozdony visszament a nyílt pályán álló kocsikért, a helyzet még végzetesebbé vált. — Ittas állapotban levő emberek előltek helyéről a mozdonyvezetőt s

ők vették át a mozdonyvezetést. — Bizonytalan kezük alatt aztán a fék felmondta a szolgálatot, a gőzös nagy erővel beleütökött a pályán álló személykocsikba.

Az ütközés pillanatában óriási pánik keletkezett. Ordítozva, fejevesztve ugráltak le az emberek a kocsikról. *Husznál több ember vesztette életét.* Az összeütközés veszedelmét növelte, hogy az utasok főként a kocsik tetőjén, a lépcsőn és az ablakokban várták meg a gőzös megérkezését. A gőzös hatalmas lökése kegyetlenül összerázta a személykocsiban tartózkodó embereket; a kocsik falába, ablakába, egymásba ütököttek, így történtek a sérülések. Mire azután az orvosi segítség az első pánik lecsillapodása után megérkezett, 23 ember szorult gyors orvosi segítségre.

A Kuria nyugalomba vonuló elnöke I. oszt. érdemkeresztet kapott

Budapest, augusztus 5. A kormányzó dr. Tóry Gusztáv vbtt., a kuria elnökét nyugalombavonulása alkalmából csütörtökön délelben kihallgatáson fogadta és igen meleg elismerő szavak kíséretében átnyújtotta az elnöknek az első osztályu magyar érdemkereszt jelvényét.

A városi kölcsönkötvény-bizottság tagjai

Budapest, augusztus 6. A minisztertanács a miniszterelnökhelyettes előterjesztésére a városi kölcsönkötvényt kibocsátó bizottság elnökévé Varga Imre dr. pénzügyi államtitkárt nevezte ki. A bizottság tagjává a belügyminiszter Frits Kálmán dr. miniszteri tanácsost, a pénzügyminiszter Lukács Ödön miniszteri tanácsost nevezte ki, a városok értekezlete pedig Farkas Mátyás Győr polgármesterét küldte ki a bizottság tagjául.

Hol lesz a játékkaszinó?

Budapest, augusztus 5. Egy pesti lap értesülése szerint Karácsony Jenő gróf és a játékkaszinó-érdekeltség közt megállapodás jött létre, mely szerint a kaszinó 5 évre bérbe veszi Karácsony budai palotáját és ezért évente egy milliárd korona bért fizet.

SZINHÁZ

A mozgósínházak műsora:

Vígsház. Világattrakció. Glória Swanson legjobb szerepében. — Izzgalmas és érdekfeszítő társadalmi dráma 7 felvonásban. Kisérő: Amerikai burleszk.

Urania. Az örökéletű Bocaccio, Werner Krantz, Ralp, Götzke és Steinruck kiváló művészekkel örökítik meg Bocaccionak legérdekesebb fejezeteit. Kisérő: A férj nem számít, Fox burleszk.

Jönnek: *Veszedelmes ártatlanság, Zoro és Huru a strandon.*

Makulatura

papir kapható lapunk nyomdájában

József kir. herc.-utca 1 szám

Adócsalásnak minősül, ha valaki nem jelenti be alkalmazottját a kereseti adó levonása miatt

Az adózás terén már hozzá van szokva a közönség a legszigorubb rendeletekhez is, így alig kelt feltűnést, hogy egyik-másik rendelő szigorubb pénzbírságot helyez kilátásába, közöljük, hogy minden alkalmazott után akár ipari, közügy magánalkalmazottól van szó sőt még a cselédek után is, amely kategóriába benne foglaltatik a mindenes, szakácsnő, nevelőnő, mas, komornyik minőségben alkalmazottak is, augusztus 15-ig az adó hivatalban le kell róni az adót.

Egy most kiadott rendelet azonban, amely az alkalmazottak kereseti adójának befizetését szorgalmazza, méltán kelthet feltűnést, mert a késedelem adócsalásnak minősül. Nehogy az adózó közönség elmulassza azt a nevezetes dátumot, amelyen túl adócsalás miatt vonják felelősségre, ha elkésik az alkalmazottak kereseti adójának a lerobásba a késedelmes adófizetők részére.

Az illető alkalmazottak kereseti adójának alapjául szolgál az élvezeti fizetés, bér, napidíj, lakpénz, személyi pótlék, korpóték, működési pótlék, vagy bármiféle jutalom és egyéb címen járó állandó jellegű

illetmény. Továbbá mindennemű jutalék, így a részesedési jutalék is, továbbá a darabszám szerint járó díj és más egyéb, a szolgálati viszonyból, illetve a hivatásszerű foglalkozásból eredő más természetű járulékok is.

A természetben járó illetmények pénzügyi értéke a helyi viszonyoknak megfelelően számítandó át.

A munkaadó az alkalmazottakat a szolgálatbalépés napjától számított 8 nap alatt tartozik az adóhivatalnál bejelenteni. Az alkalmazottak kereseti adóját, úgy mint eddig, a munkaadó vonja le az illető jövedelméből és a munkaadó fizeti be az adóhivatal pénztárába.

Az adóhivatalnál megállapítást nyert, hogy igen sok munkaadó úgy a háztartási, valamint az ipari és magánalkalmazottak kereseti adóját még nem fizette be, sőt sokan még alkalmazottaikat sem jelentették be.

Az augusztus 15-iki terminus tehát igen könnyen zavaros helyzetet teremthet a jöhszemű adófizetők között, ha késedelembe esnek, mert mint köztudomás, adóügyekben rövidesen eljárásnak teszi ki magát az adófizető.

SPORT

Augusztus 15-én folytatják a körmérkőzést

A Rottman Miklós felsegítésére rendezett körmérkőzést augusztus 15-én folytatják és azon a DEAC is részt vesz, miután a felmerült ellentéteket sikerült békés úton elintézni és közeledés történt az egyesületek között. Eszerint augusztus 15-én a DEAC—DTE, Nyiregyháza a NyKISE—DKASE, 16-án Debrecenben a NyKISE—DEAC és DTE—DKASE mérkőzés kerül lebonyolításra. — A DEAC—DKASE mérkőzés sorsáról később döntenek, lehetséges, hogy újra játszzák.

A DEAC

vasárnap Ujfehértón játszik barátságos mérkőzést.

Arne Borg új világrekordja.

Stoccholmi jelentés szerint Arne Borg Upsalában az 1000 méteres szabaduszásban 13 perc 12,5 mp-es idővel új világrekordot állított fel.

A kriketterek

legyőzték a pozsonyi Makabeát.

Bécsből jelentik: A kriketterek és a pozsonyi Makabea labdarúgók mérkőzése 1:0 (1:0) arányban a bécsi csapat győzelmével végződött.

TOZSDE

Értéktőzsde.

A mai értéktőzsdén az irányzat lanya volt.

Terménytőzsde.

A tőzsde hivatalos árjegyzése: 77-es tiszai buza 390—392.500, pestmegyei és dunántúli 385—387.500; 78-as tiszai 392—392.500, pestmegyei és dunántúli 387.500—390.000; rozs 29—295.000, új zab 280—290.000 tengeri 262.500—265.000; korpá 200—202.500.

Zürichi cserlat.

Páris 24.20, London 25.01.50, Newyork 515, Brüsszel 23.20, Berlin 122 és ötnyelcad. Bécs 0.007247, Szófia 3.75, Varsó 96.50, Budapest 0.007245, Bukarest 2.65, Belgrád 9.27.50.

Ferencvárosi sertsévsád.

Irányzat lanyhuló. Felhajtás 2000. Árak: könnyű 17—20, közép 21—22, nehéz 22—23

Felelősszerkesztő PÁLLFY JOZSEF

— Mit hirdet az Ingósdgközvetítő? (Hatvan-u. 1., ref. püspöki bérpalota, az udvarban. Telefon 11—99.) Mindennemű művészi és ipari termékek, butorok közvetítése, vétel, eladása és butorok beraktározása! Páratlan alkalmi vételek: egy valódi angol női rakett tokkal, antik asztalok, órák, vázák, 6 személyes porcellán étkezéskészlet és evőeszközökészlet, dísz tárgyak, hat darab börszék, valódi bőrhuzattal, nagy ablakok spalettákkal, egy lóra való ólszerszám, villanyluszterek, petróleum függőlámpák, művészi festmények, úgy elé való szőnyegek, lámpák, művészi festmények, szőnyegporoló állványok és mindennemű ingóságok. Részletfizetésre is adunk varrógépet, vasszínakat, férfi és női ruhákat, ébresztő, zseb- és inga-órákat, komplett szalagmíturát, fél és egész hálókat, székeket, magános butordarabokat és mindenféle ingóságokat. A világhírű amerikai Underwood-írógépek Debrecenben kizárólag az Ingósdgközvetítőben rendelhetők meg részletfizetésre is.

A „Debrecen” telefon száma 789.

Megjelent! Megjelent!
Fontos könyvaidonságok.

Dr. Ilyefalvi Vitéz Géza:
Államháztartás (Pénzügytan) Alapár 15.—

Dr. Marton Géza:
A római magánjog (Eleminek tankönyve) Alapár 19.—

Olah Gábor:
A Tállos fia Alapár 8.—
Szorzószám 7000

„Méliusz”
könyvkereskedés
Debrecen.

600—1925. v. h. sz.

Arverési hirdelmény.

A debreceni kir. járásbíróság Pk. 10,575. sz. végzőre folyán Major Mihály javára 6,675.000 kor. tőke, 1924. júl. 12-től dec. 10-ig heti 2 százalékos, ettől pedig havi 1 és fél százalékos kamat, 4 030,600 kor. eddigi és a még lemerülő költségek behaltása végett 1925. évi aug. hó 24. nap án délután 5 órakor Debrecenben Csapó-ucca 98 sz. házban elárverezem azon 26,860.000 koronára becsült ingóságokat, melyek a debreceni kir. járásbíróság 1924 évi 10,211—7. sz. végrehajtást rendelő végzése alapján a Pk. 10,575—1925 számú végrehajtási jegyzéknyelvben 1—12 tételek alatt foglalva lettek, u. m. kereskedelmi árucikkek, üzletberendezés és butorok,

Kelt Debrecenben, 1925. júl. 31.

Tihanyi Vilmos

kir. bír. végrehajló.

Férfi és fiu ruhát csakis
a MAGYAR RUHAIPAR
Bikaszálló alatti férfi és fiu
ruha áruházában vegyen, mert
annak áru tartósak, árai pedig
nagyon olcsók.
Vászon és nyári öltönyök leszállított árban kaphatók.

M. kir. államépítészeti hivatal,
kincsiári építmények építési és
karbantartási osztálya, Debrecen

1255—1925. számhoz.

Versenyfárgyalási hirdelmény.

1. Nyirbátorban építendő legény-
ségi épület munkálatainak és pedig:
I. Föld, közműves, elhelyező és
burkoló munka.

II. Ács munka.

III. Tetőfedő munka.

IV. Eádogos munka.

V. Mázoló munka.

VI. Kályhás munkák biztosítására
f. évi augusztus hó 21-én d. e.
10 órakor a fenti építési osztály
irodájában, (Debrecen, Péterfalvi lak-
tanya) nyilvános egységáros ver-
senyfárgyalás tartatik.

2. A munkálatokra vonatkozó k-
irási művelet, ajánlati úr'ap, tervek,
költségtérvek, a részletes szállítási
és munk feltételek fenti építési osztá-
lynál (Debrecen, Péterfalvi lak-
tanya) és pedig az őszmunkákra, egyes
munkákra munkanemenként 20.000
K, azaz huszezer korona lefizetése
ellenében hétköznapokon 12-14-ig
ávehetők, illetve ugyanoltt díjmen-
tesen másolatba vehetők.

3. Bánatpénz felében 270.000
aranykoronát meg nem haladó aján-
latnál az ajánlati összeg 5 (öt) szá-
zaléka, ezt az összeget meghadó
után a oknál pedig 250 ezer arany-
koronáig 5 százalékos, ezen összegben
felül pedig 2 (kettő) százalékos bánat-
pénz teendő le a fenti hivatal pénz-
fáránál a pénzügyminiszter által óva-
dekképesnek elismert pénzügyi zá-
rolt (kötményezett) bank könyvelé-
vel, vagy a fenti hivatal által elírt sz-
vevény garancia levélvel, vagy a m.
kir. honvédelmi miniszterium 64401
számú postakarakéközbiztatói letét
csékkszámára befizetési lappal fizet-
hető be. (A befizetési lapok minden
postahivatalnál szerezhetők be.) Az
ajánlatához a bánatpénz letéti nyu-
tátja, vagy a befizetési elismerv ny
csatolandó. Egyébként a bánatpénz-
letételeire vonatkozólag a közszállí-
tási szabályzat 16 §. 6 pontja az
irányadó.

4. A versenyfárgyaláson az aján-
lattevők vagy igazolt képviselőik
jelen lehetnek.

5. Azon pályázók, kik ajánlatuk
benyújtásáig a honvédség részére
munkát még nem végeztek, szállítási
képességüket és megbízhatóságukat
annak a kereskedelmi és iparkama-
rárnk bizonylatával tartoznak igaz-
olni, mely vállalatuk telephelye
szerint erre illetékes. Ilyen pályázók
az illető ipari munkák teljesítésére
jogosító képességüket ajánlatuk meg-
tételekor egyidejűleg igazolni tar-
toznak.

6. Azon ajánlattevők kik a szó-
banfoglalt ipari munkák teljesítésére
törvényes képesséssel nem bírnak
már ajánlatukban ily képesítésre
bíró megbízottal megnevezni és au-
nak képesítését igazolni kötelesek.
Debrecen, 1925. évi aug. hó 4. n.

A m. kir. államépítészeti hivatal
kincsiári építmények építési és kar-
bantartási osztálya Debrecen.

Göblen, netz stb. munkákra modern
kőborotválógépek, kőruváltók
...
vitéz Homoródi (Hampel) Jenő
Körcsi-utca 8. — képerkező üzlet

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debrecen, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 ezrig 8000 korona, minden további szó 800 korona — Vaslapbetűvel szedett apróhirdetés levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

Elsőrendű békebeli házikószót kiadásra és bentékezésre kapható Teleki-utca 84.

Fehér és színes filekalapok 110 ezer koronáért kaphatók Malta Anna Csemete-u. 10. 670

Tankönyvek új és használt állapotban kaphatók Harmathynál. — Fűvészkert 14. H21

Fényképezési cikkek. — lemezek árusítása, amatőröknek darabonként is. Liener-féle. Csapó utca 1. 40 hold föld tanyával kiadó. Vig-Kedvü Mihály-u. 8. szám.

Megbízható fényképező gépek és kellékek legolcsóbb beszerzési forrása Liener osztálya. Csapó utca 1.

Díjtalan felvilágosítást nyújt amatőrök részére Liener fényképezési foto-osztálya: Csapó utca 1.

Használt fényképező gépek vétele s eladása: Liener foto-osztálya, Csapó utca 1.

Rikkancsok

magas fizetéssel

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában

Citromkörte 4000, Pergamentkörte 6000, befőzéshez is kapható kézzel szedve, Dinnyekörte 3000, Cukor körte 3000, ebből mézédés lekvár főzhető cukor nélkül. Poroszlai-ut 53. 92

Kiadó sütőde Cegléd-u. 18. F46

Három izraelita tanuló jövő évre teljes ellátást kaphat. Kóser koszt. Nyugati-u. 32. F47

Soffőrvisgára szakszerűen előkészít Kiss gépműhely soffőriskoláján. Erzsébet-utca 20. H76

Fűrészt Adolf püspökladányi kocsi gyártónál mindentéle igás és lukszus kocsi kőszon kapható. Kasznikból nagy raktárt tartok, legújabb kivitelben. F52

Magánnyomozó irodám Budapestre, Ungvárra megbízásokat elvállal. Indulás tizenharmadikán, Gálócsy, Hereg-u. 4-b. F65

Értesítés. Lipardi István által vezetett özv. Nagy Pálné tulajdonát képező „Turul” kisvendéglőt megvenni szándékozom, az érdekelt hitelezők követeléseiket 8 napon belül jelentsék be dr. Kuthy Sándor ügyvéd urnál, Sas-u. 4. szám. 125

Manikűrösés hat ezer korona. — Manikűrös kisasszony azonnal felvétetik. Széchenyi-u. 57. Toma. 131

Nyomdászbalra jegyek előre vált hatók Szabó Dezső hírlapárúdjában. Piac- és Kossuth-u. sarok.

Gömöriné cukrászüzemében állandóan kaphatók elsőrendű sütemények, mignonok, torták, reggeli és uszonna kávék, kakaó, csokoládé. Házakhoz megrendeléseket elfogad. Kossuth 22. H84

LAKÁS, ÜZLET

27. középiskolai tanuló teljes ellátásra elfogadok. Gelberger mészáros, Csemete 7. F58

12. család 2 iskolai tanulókat ellátásra elvállal. Hatvan-u. 36. kereszt épület.

Jómeneteli fűszerüzlet, vagy üzlethelyiséget, lehetőleg központban átveszek. Telefon 13-42. F48

Butorozott szoba szolid egyének kiadó. Bundi-u. 15.

Világos nagy helyiség műhelynek vagy raktárnak kiadó. Ertekezni Hatvan-u. 36. keresztépület.

Békebeli bért fizetek két szobából konyhából álló, mellékhelyiségekkel ellátott lakásért. Cim a kiadóban. 126

Saroküzlet, forgalmas helyen, — mindenre alkalmas, kocsmának is előnyös, 6 millióért eladó. Bővebbet Homok-u. 127. 127

Magas lelépéssel keresek belvárosban szent. 1-re kétszobás modern lakást. Ajánlatokat Hajdúföldhöz kérek. H78

Nem kell lakásról gondoskodnia augusztus 15-én, mert reggelig mulathat a nyomdászok multságán az Arany-Bikában.

Nagyerdő III. villában butorozott szoba azonnal elfoglalható. 134

Főtéren levő 1 szoba, előszobás lakásom átadom, alkalmas irodának, vagy varrodának. Megtekinthető délelőtt 10-16 óráig. — Cim a kiadóban. 135

ÁLLÁST KAP

Felvétetik tűzifa és szénkereskedésünkbe egy helyi ismerettséggel bíró és kereskedelemben jártas üzletszerző. — Hay, József főherceg-utca 38. 48

Festő, mázoló tanuló. Kosztal, vagy fizetéssel felvétetnek. Szapanos utca 25. 77

Idősebb, feltétlen tisztességes és megbízható gazdaszönyt keresek, ki egy kisebb háztartás összes munkáit végzi. Cim a kiadóban. 94

Soffőrt keresünk azonnali belépésre, ki egyuttal jó ford szerelő. Fodrászsegédet kisegítőnek vagy állandó munkára és tanulóat fölvesz Kárpóli. Eötvös-u. 64. 114

Ügynök felvétetik Dégenfeld-tér II. sor, 30. sz. sátor. F50

Fodrászsegéd. idősebb, magas fizetéssel, állandó munkára felvétetik. Kiss, Csapó-u. 84. 129

Kifutó leány vagy fiu felvétetik Vég, órás, Hunyadi-u. 15. H79

Sütemény elárusítók felvétetnek Hatvan-u. 55. H87

Nyomdásztanulónak II. középiskolát végzett, 14 életévét betöltött fiu felvétetik a Hegedűs és Sándor Rt. nyomdájában. Piac-utca 49. F59

Könyvkötőtanulónak II. középiskolát végzett, 14 életévét betöltött fiu felvétetik a Hegedűs és Sándor Rt. könyvkötészetébe Piac-u. 49. F60

Munkésnő felvétetik a Hegedűs és Sándor Rt. könyvkötészetébe. — Piac-u. 49. F61

KERESLET

26 éves izr. rőfös és divatúru segéd állást keres. Lehet vidéken is. Cim a kiadóban.

Megbízható, komoly eladó, a főfőszakmából állást keres. Cim a kiadóban.

Csillárt női barock szalonba, vala mint perzsa vagy magyar szőnyeget megvételre keresek. Cim a Függetlennél. F54

Keresek egy páholypartner az Arany-Bika dísztermében augusztus 15-én tartandó nyolcadász Gutenberg-ünnepélyre.

Két középiskolás leány teljes ellátásra, zongora használattal, elfogadtatik. Cim a kiadóban. 107

Fajbort veszek. Márton Kálmán, Poroszlai 10. Telefon 273. H25

Középiskolai tanulók a jövő iskolai évre, teljes ellátásra felvétetnek özv. Haiduné. Borz-u. 11. sz. 121

Üggyvéd, volt arvaszéki ülnök, — társul, vagy irodavezetőnek ajánlkozik. Cim a kiadóban. H83

Vályogot, 600 darab nagyméretű szárazat veszek. Simonyi-ut 4. H80

Olyan embert keresek, aki most nem a nyomdászbalról beszél. Cim Szp. a kiadóban.

Biztos üzlethez 100 millióval befársulna kereskedő. Cim „Kereskedő 36” jellegre a Független Újsághoz. F63

Az iskolai idényre 4 tanuló teljes ellátásra felvétetik. Bartalos Antal nál. Hajdúbüszörmény Zöldág-utca 1385. sz. F67

Masamód jómeneteli üzlethez — esetleg háznál — befársulnék pénzzel. Cim a kiadóban. F68

Cégtársat keres nyugalmazott köz- és magánisztviselőik köréből vállalat kibővítése miatt, a nyugalmazott tisztviselőik köréből alakult „Tüz” kereskedelmi vállalat. Püspöki palota, Nagytemplom felőli oldalon.

Olcsó hus

1 kg. I. rendű marha hus 18000 K
1 " II. " " " 14000 k
1 " I. " borju hus 22000 K
1 " II. " " " 18000 K
1 " juh hus " 15000 K

A tűzőtő lakatanyáival szemben.
Guttman Samuel
Csapó-utca 40.

ELADAS

Tócoskert Margit-u. 5. számú ház 2 szép épülettel, nagy pince, 2 hold szántóföld, gyümölcsös és szőlő eladó. Ertekezni ugyanott. F66

Hajdubogason a Mátyás-Kertben 1881 kadrát szőlő eladó. Ertekezni ott a helyszínen, Gáll Istvánnál. F64

Családi ház, három szobával, — nagy kerttel, gazdasági udvarral, lelépéssel átadó. Cim Szondi-u. 14. szám. 132

Lucerna, lekaszásra eladó. Megtekinthető Kossuth-utca 51. kertbe, délután négytől hatig. F62

Eladó ház, Monostorpályi-ut 40. sz. és öt hold föld. Ertekezni lehet Piac-utca 47., Szabónál. H82

Szepesen 9 hold jóminőségű szántó eladó. Ertekezés ügyvéddel, Deák Ferenc-u. 9. H81

Eladó sárgaréz hálószoba, — két ágy, mosdó és éjjeli szekrény, pálinkás asztal, szalon garnitúr, — aranyrámás konzul-tükör, modern konyhaberendezés és olajfestmények. Ertekezhetni Széchenyi-u. 15. I. em., délután 3-6-ig. 128

Beköltözhető ház eladó nagy udvarral, gazdálkodónak is alkalmas, kedvező fizetési feltételekkel. — Apafy-utca 125. H85

Bérbe kiadó 110 holdas birtok, — fekete földön. Kondorosnál 30 holdas. Miklós-utca 7. H86

Keltő drb. hordó, egy fenekű, cefrének vagy káposztának eladó. Cim a kiadóban. 130

Kis családi ház, melyben két szoba konyha, mellékhelyiségek azonnal elfoglalhatók, dísznő és baromfitartásra alkalmas udvarral eladó a város belterületén, kedvező fizetési feltételek mellett. Felvilágosítást ad a Debreceni Független Újság kiadóhivatala. F357

Arany ezüst, briliáns, z-
logédulát legmagasabb
árban veszek

STEINER MIHALY Hatvan-u. 7. I. em.

Eladó pénztárkassza, tükörrel, — nagy jégsekrény, üvegezett pald, állvány, tizedes mérleg, üres ládak. Tanuló fizetéssel felvétetik. Toka, Szent Anna 1. H72

Rőfösüzlet eladó. Bolt, műhely, raktár kiadó. Csapó 11. Sümeiginél. H64

Eladó 23 hold tanyabirtok az en dődon. Ertekezhetni Csapó-u. 22. sz. hentesüzlet. 92

Liszt 0-as 6000, 2-es 6400,
4-es 6000, 5-es 5800
6-os 5500, szitál 5000
7-es 4400, rozs 1-es
4600, korpa 2300, tengeri 2900 korona,
Tengerliszt árpa és dara állandóan kapható

Horváth lisztárúterében
Dégenfeld-tér 1. (Sas-u. sarok)

Boreladás elsőrangú 100 hektó rizling, ezerjő nagyban és hordónként napi árban. Molnár Lukács fermelőnél. Kossuth-u. városkőze alatt. H52

Szemestengeri, 150 mázsa, Konyár állomáson eladó. Ertekezni — Flóv Miklósnál. Bethlen-u. 999.

Eladó Püspöki-utca 15. sz. ház. Beköltözhető azonnal három szoba, és mellékhelyiségek. H63

Eladom a jegykendőm a debreceni nyomdászok multságán, augusztus 15-én.

Kiadó két 44 holdas tanya a fekete földön. Baross-u. 30. 111

Jókarban levő szőlő, terméssel eladó a Hatvan-utcai kertben. Ertekezhetni Mester-u. 32. 115

Eladó egy nagy vasasztal, egy marógép, egy vasfűrészes és egylépős villanymotor. Erzsébet-utca 20. H75

VEGYES

KÉT SZOBA, KONYHÁNAK megfelelő helyiség azonnal kiadó. Székely-utca 20.

Férjhez mennék 50 milliárd kézpénz hozományval 25-35 év körüli uriemberhez. Vallás nem számít. Ismerkedés folyó hó 15-én este 8 óraker a Bika dísztermében, a — nyomdászbalon.

Urinnel megismerkedne és anyagi támogatná uriember. Leveleket Független kiadóhivatalába — „Kellemes órák” jellegre kérek.

Nyakkendőit ujjaalakítják, javítják, leszállított árban monogramoz előrajzol a Szikraáruház, Piac 77. F69

Uj! Rekord Uj!
Féregirtási vállalat.

Poloskairást teljesgyökerezéssel legolcsóbban
Ludmann és Kiss

m. kir. szab. főregirók irtják legmesszebbmenő jóállással. — Méliusz-tér 11. szám. Keresz-épület.

Telefonszám:
szerkesztőség 7-89.
kiadóhivatal 7-88.